

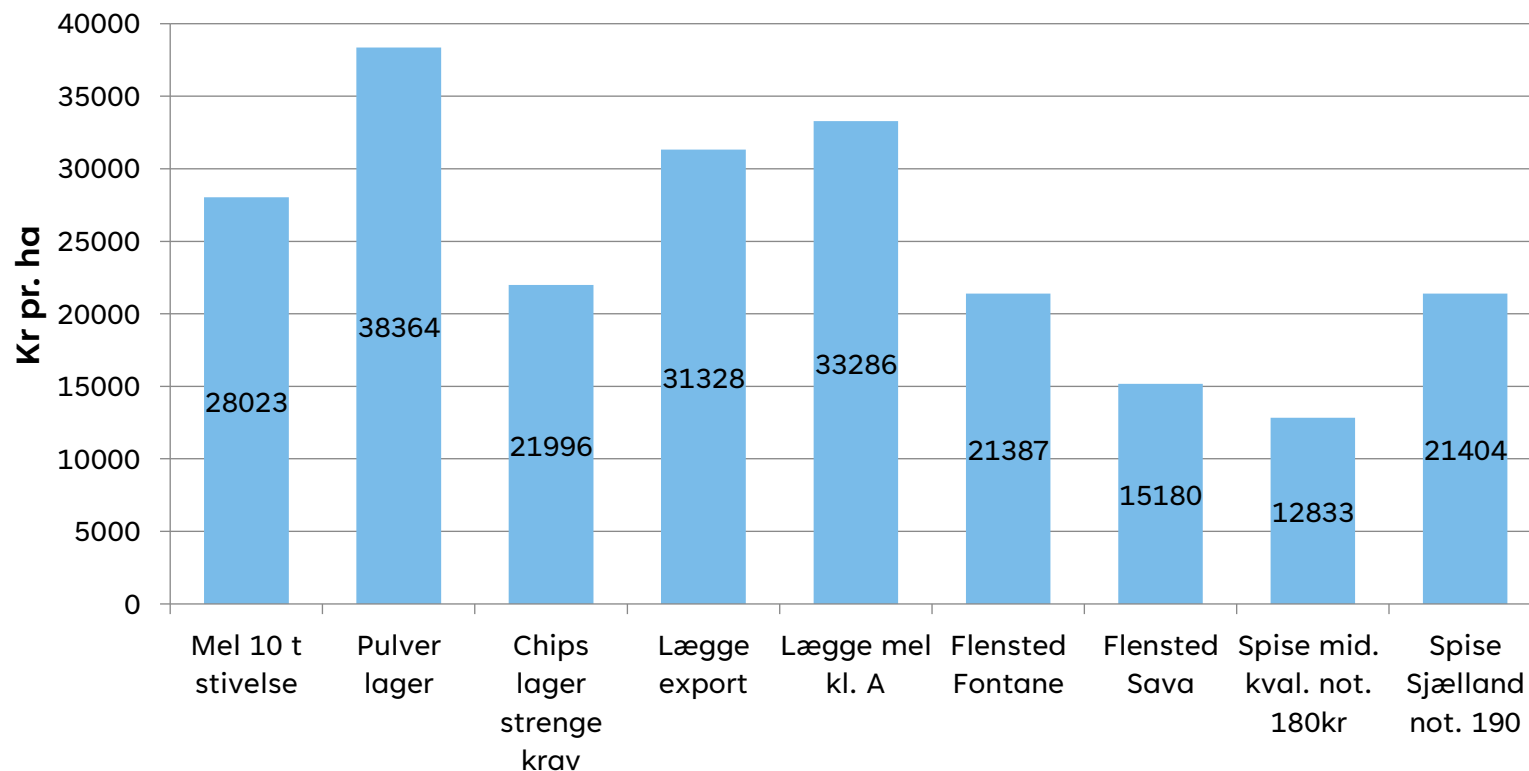
Økonomi & sortsvalg i kartofler

Sortsresultater fra årets forsøg
Udfordringer frem mod 2030

Af
Jan Baunsgaard Pedersen
BJ-Agro

Økonomi

DB2-kalk. Kartoffler 2025 (foreløbige)

Jordleje skal betales ud af DB2

Frem mod 2030 tror jeg ikke umiddelbart på store prisfald på fx mel.

Udfordringen på økonomi:

- Kemiforbrug
- Effekter af treparten:
 - Udtagning af arealer
 - Begrænsninger på N

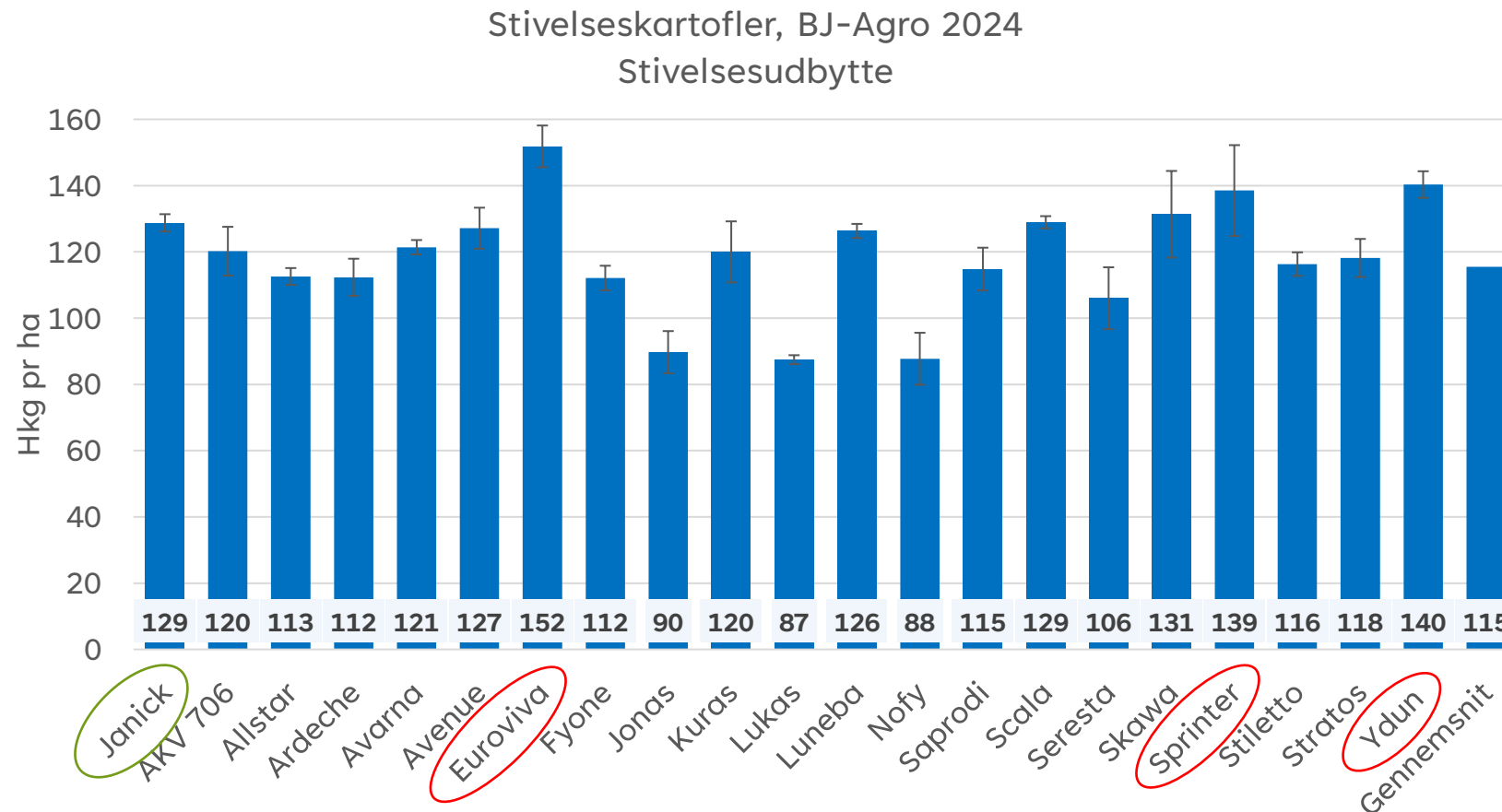
Stor efterspørgsel på kartofler

- Stivelse
 - AKK + 800ha i 2025, 2026, 2027
 - AKD + 800ha i 2025 (plus der må leveres 115% i 2025)
 - I gang med planlægning af yderligere produktionskapacitet i Toftlund
- Pulver
 - Plus 1500ha over de kommende 3 år
- Chips
 - Thorsens Chipskartofler søger nye aktionærer og vil øge arealet
- Flensted
 - Fordobler Pommes Frites linjen i 2026

Stor efterspørgsel på kartofler (2)

- Lægge
 - AKV arbejder på at øge arealet med kartofler til eksport fx baltikum
 - Danespo har planer om en kraftig vækst i læggekartoffelarealet frem mod 2030
 - Q-potato søger avlere
 - Flere interessenter vil gerne øge arealet med læggekartofler i DK
- Diverse
 - Mulighed for afsætning af Chips/pulver og Pommefrites kartofler i Tyskland, Holland og Polen

Resultater fra sortsforsøgene mel

- Lavt udbytte i årets fosøg.
- Lidt for tidlig afgroning

- **Euroviva:** god tørketolerance, brok 18 resistent, middel på Pallida.
- **Sprinter:** God på Pallida og Brok
- **Janick:** "Skimmelresistens"
- **Luneba:** Tidlig sort, god tørketolerance

Sortsvalg til mel

Fornuftigt sædskifte:

Tidlige 25%: Avenue, Allstar, Luneba, Tarzan, Ardecche

Direkte 50%: Ydun, Euroviva, Skawa, Stratos

Lager 25%: Kuras

Trængt sædskifte:

Tidlige 25%: Stratos, Seresta

Direkte 50%: Ydun, Saprodi, Stratos, Sarion, Avarna

Lager 25%: Avarna

Kartoffelsorter til mel om 5 år

- Sikkert stadig stort set de samme sorter som i dag
 - Sorter som Jubilat bruges en del til tidlig levering. Scoop og evt. Avatar er begyndt at tage noget af yduns areal.
- Skimmelresistens kan blive en meget nødvendig faktor
 - Forædling, er godt i gang men går langsom. Svært at få flere resistensgener ind i en sort.
 - CRISPR CAS/Cisgenese er klar og bliver forhåbentlig en mulighed fra 2026. Ydun er i forsøg med 3 resistensgener.

Forarbejdningssorter bruttoudbytte

Chips/Pulver-kartofler, BJ-Agro 2024
Brutto Udbytte

Falcon er i afprøvning
til pulver
Højere udbytte end
Verdi & Saturna
Stivelsesindhold på
niveau med Verdi

Fontane har klaret sig
dårligt i årets forsøg.
Mange deforme

Forarbejdning sortering og affald

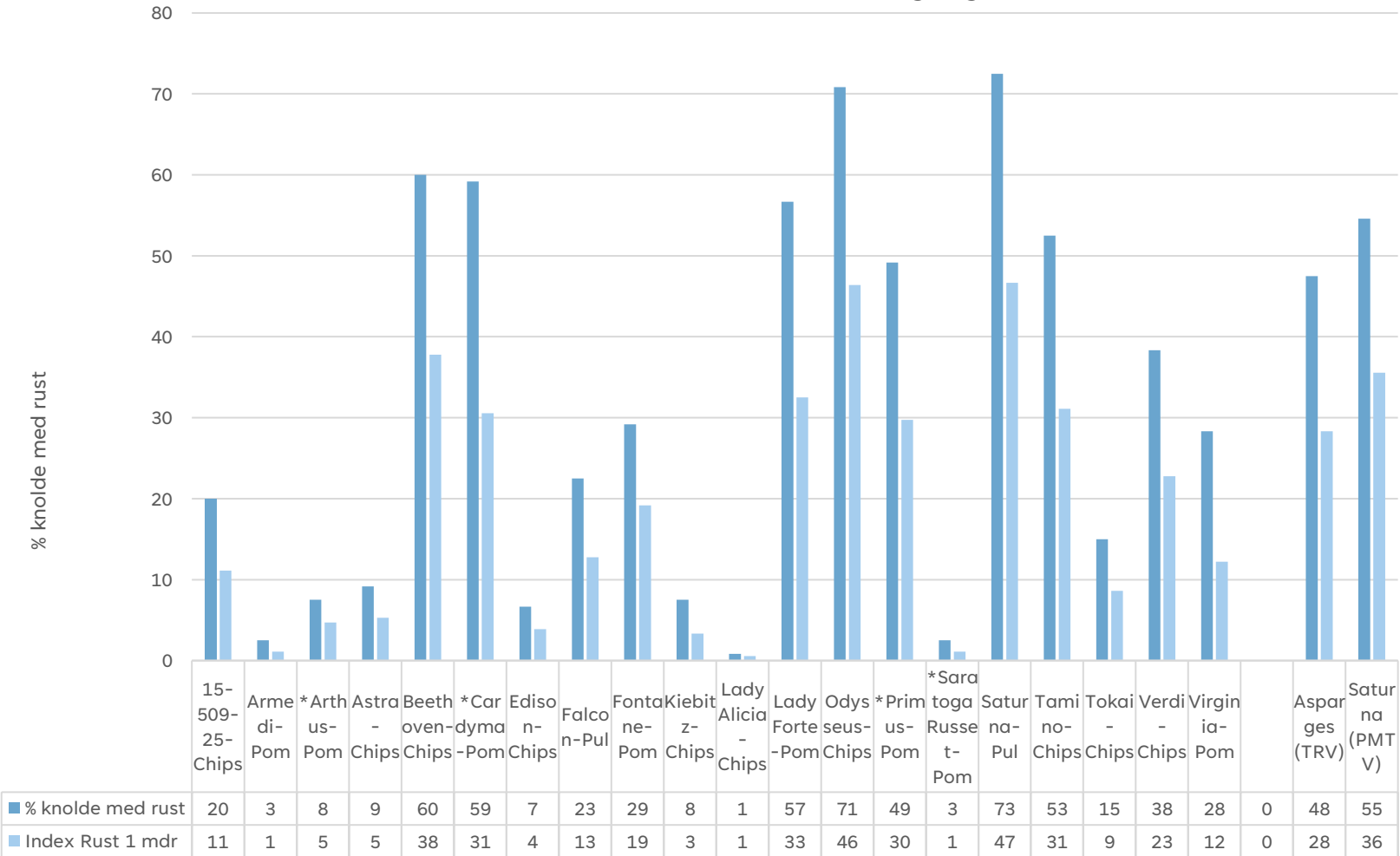
Chips/Pulver-kartofler, BJ-Agro 2024
Sortering

Rigtig mange
deforme i flere
sorter

Forarbejdningssorter rust

Chips/Pulver-kartofler, BJ-Agro 2024
% knolde med rust efter 1 mdrs lagring

Chips: Lady Alicia
klarer sig godt på
rust

Pommes: Armedi
klarer sig rigtig
godt på rust

OPSAMLING FORARBEJDNING

Pulver

- Saturna udgør nu mindre end halvdelen af pulverkartofler
 - Verdi er størst, der bruges også en del stivelsessorter
 - Falcon kunne være et bud på en ny pulversort
 - Udfordringer med resistenser på pallida, brok og skimmel

Chips

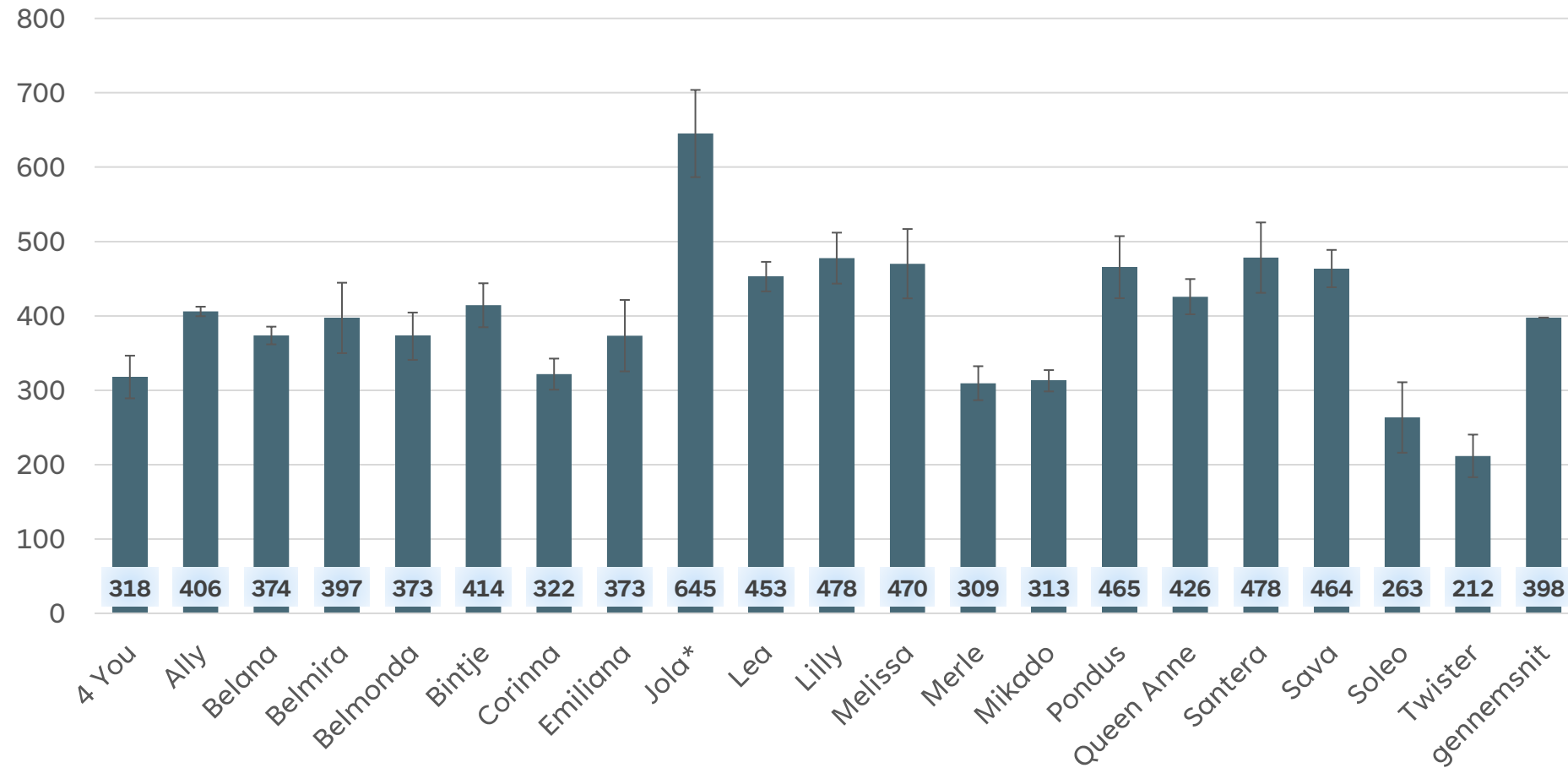
- Sorter er meget afhængig af afsætningskanal
- Lady Alicia er interessant i forhold til rust

Pommes Frites

- Armedi får ikke meget rust, men lidt lav udbytte

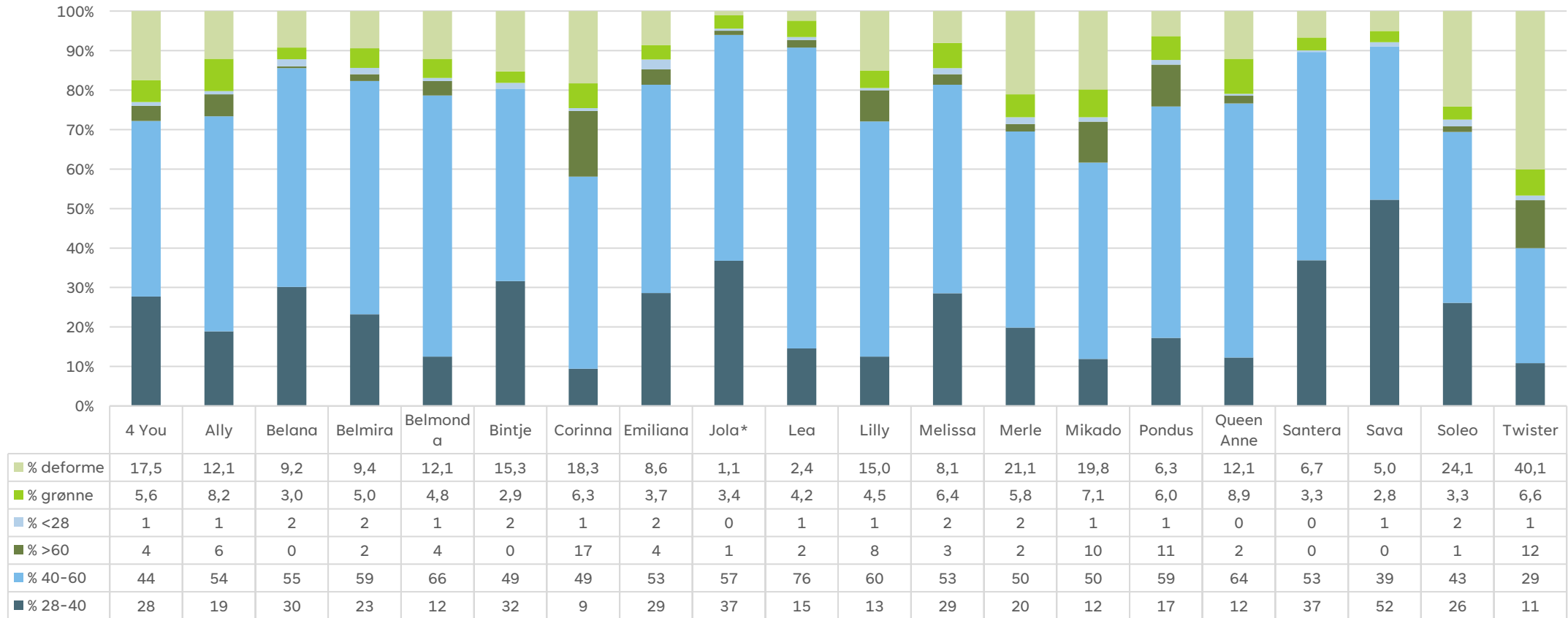
Spisesorter nettoudbytte 28-60

Sortsforsøg, BJ-Agro 2024
Nettoudbytte 28-60 mm

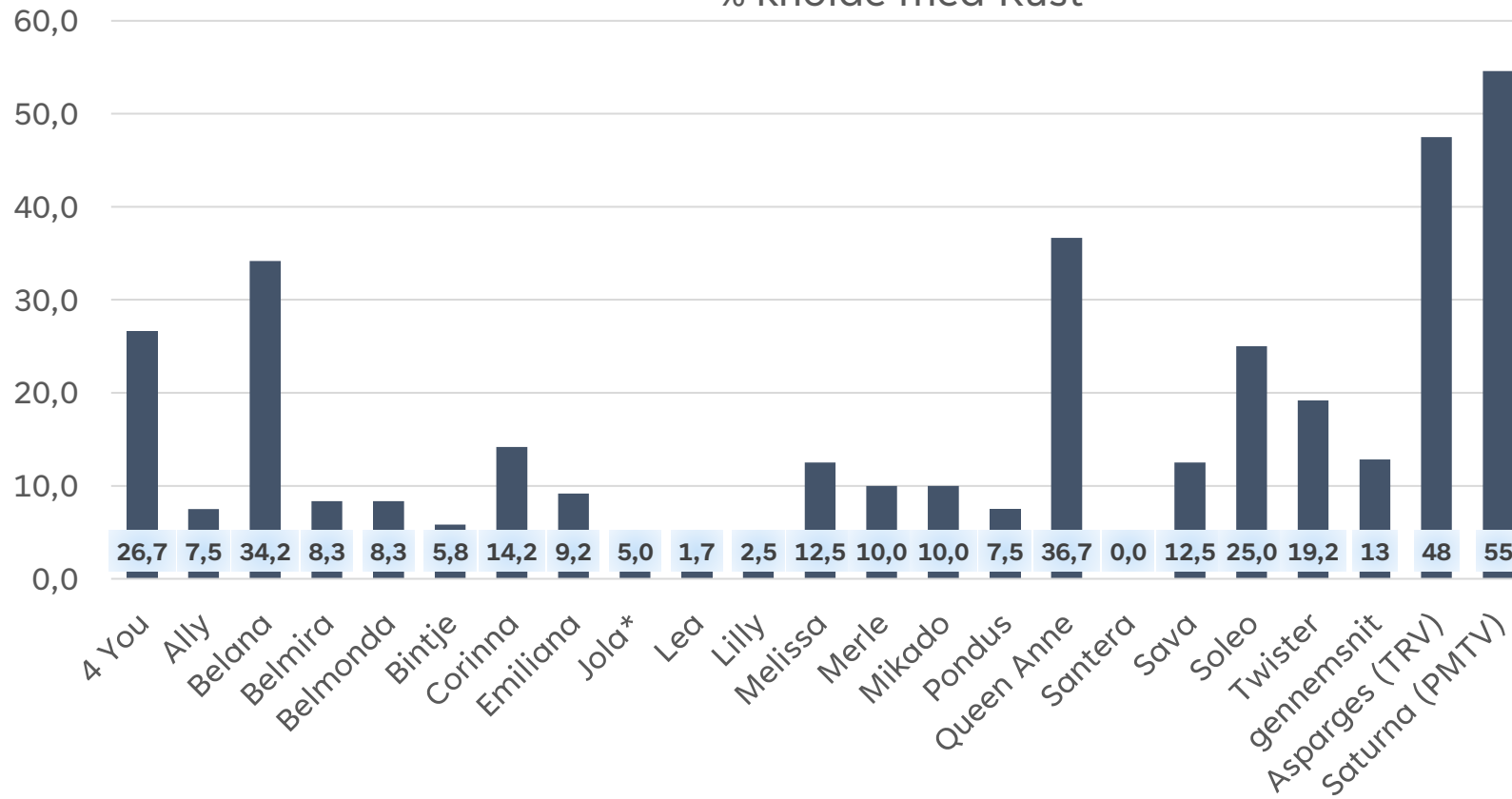
Spisekartofler Grønne & deforme

Sortsforsøg Spisekartofler, BJ-Agro 2024
Sortering

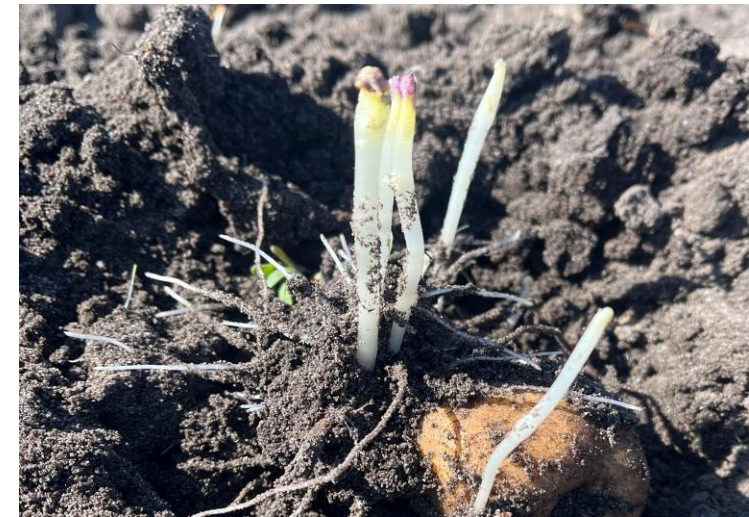

Spisekartofler Rust

Sortsforsøg spisekartofler, BJ-Agro 2024
% knolde med Rust

Santera er interessant
på rust, Lea og Lilly
klarer sig også godt

OPSAMLING SPISE

Sortsforsøget kan bruges til at finde de mest robuste sorter.

Ikke fair at bortdømme sorter der ikke klarer sig godt i Hovborg.

Kun få sorter med resistens på pallida eller brok.

Enkelte med en vis skimmelresistens

OPSAMLING

Økonomien er pt god i kartoffelavl. Umiddelbart ikke noget i markedet der peger på væsentlige prisfald

Politik kan blive en stor udfordring for kartoffelavlen

Sortsvalg kan blive en udfordring, hvis vi mister kemi i forhold til skimmel

